

עד מתי להמשיך את ה'מצוה טאנץ'

כבר בתחילת הדברים אדגיש, כי המכתב המובא כאן בפניכם נכתב על-ידי אחד הקוראים, המבקש להשאיר בעילום שם. לפי נוסח המכתב נראה, שכותבו נאלץ בעינת החתונות הנוכחית להיות ער בשמחת אחד מקרוביו עד לשעות הקטנות של הלילה, והוא מבקש לערוך על הנושא הטעון תיקון, לדבריו.

ובכן, מדובר על מנהג ה"מצוה טאנץ", שכמובן יסודתו בהררי קודש ואף אחד לא בא להרהר ח"ו אחר מנהג קדוש זה. הבעיה, כך לדברי הכותב, היא העובדה שבמקומות מסויימים מאריכים בזה שעות על גבי שעות מבלי להתחשב בעובדה הבסיסית שכל המשתתפים, כולל החתן, צריכים לקום מחר ליום חדש, לקרוא ק"ש בזמנה, להתפלל לאחר הכנה כראוי ולהגיע בזמן למקום לימודיהם או עבודתם.

עצם הדבר שבני המשפחה הקרובים נשארים ערים במצוה טאנץ וכל סדר יומם משתבש למחרת, מה שגם משפיע לימים הבאים – זהו דבר שראוי לתת עליו את הדעת ולנסות לתקן אותו.

אמנם, משפחות רבות כבר שינו את הנוהג ומקצרים במעמד המצוה טאנץ עד למינימום ההכרחי, אולם עדיין ישנם מחותנים רבים המאריכים עד אין קץ, ומתוך שהם שרויים בשמחה העצומה אינם שמים לב למתרחש סביבם...

הנה מכתבו של הקורא, שמוגש בפניכם בשינויי עריכה קלים: "כל אחד ואחד מאיתנו יצא לו להשתתף אי פעם במעמד ה"מצוה טאנץ" בשמחתם של קרובי משפחה, שבו הם נאלצו להיות ערים (או רדומים...) עד לשעות המאוחרות מאד, כשלפעמים המעמד נמשך עד לפנות בוקר.

"ואני שואל, וסביר להניח שאני לא היחיד: מהיכן נלקח ההיתר לעכב את בני המשפחה, שנשארים שלא מרצון כלל, עד שעה כה מאוחרת?! הרי לכל המשתתפים יש למחר סדר יום רגיל, וכך הרסנו להם את יום המחרת לגמרי! אף אחד אינו יכול לתפקד כראוי, כשהוא עלה על יצועו בשעה שהשכר כבר מעיר את השחר!

"שימו לב במצוה טאנץ הנהוג היום, איך שכמעט אין אחד שמקשיב כלל וכלל ל"הספדים" הארוכים של הגראמער. לרגע נדמה שהוא מדבר כמעט רק עם עצמו ולמיקרופון המקשיב לו. כל היתר, ראשם נופל לכל הכיוונים מרוב עייפות. כמו כן ראו את הילדים השרועים על הכסאות שקועים בשינה מתוקה (ואח"כ לסחוב אותם הביתה זו חוויה לא ממש מומלצת), ולמחר בוודאי שלא ילכו לחיידר.

"והנה רק חזרנו הביתה בשעה טובה ומוצלחת לפנות בוקר, וכמובן שיום המחרת כבר הרוס לגמרי, והנה מחכים לנו עוד לילות של "שבע ברכות", המתחילים מאוחר ונגמרים מאוחר מאד!

"האם אצל בני אדם לא שייך האיסור של צער בעלי חיים...!?"

"נוהג זה התאים יותר לתקופה של לפני 40-30 שנה, כשהתחתנו שניים מעיר ואחד ממשפחה, ושמחת נישואין היתה נדירה, יחסית. אולם כהיום הזה, כולנו מקבלים את ההזמנות לחתונות בסיטונאות, בלע"ה, וכמה וכמה ממשפחה אחת מחתנים בעונה אחת, ומהיכן נקח את הזמן ואת הכוחות הפיזיים והנפשיים לכך.

"ועתה בראו חשבון על ההוצאות הגדולות הנלוות לסחבת הזו. האם אנחנו מודעים לתשלומים הנוספים מעבר לשעה המוסכמת? והם: תוספת לבעל האולם, תוספת לתזמורת, ולגראמער ולבדחן וכו'. הרי אנחנו מחויבים להשתדל ולהקטין עלויות למחותנים ולא להגדיל.

"לפי התגובות של חברים וידידים ובעצתם באנו לידי הצעה, שהמצוה טאנץ הרצוי והמבורך הוא: חסל סדר ה"הספדים" לכל אחד ואחד, שממילא אינם נשמעים. יכריז המכריז (או הגראמער) את המכובד הבא בתור, כשם שקוראים אותו בעליה לתורה, בתוספת תוארו: זיידע, פעטער וכדומה, בלי הספדים כלל. רקידה קצרה, וממשיכים אל הבא אחריו, וכשמגיע תורם של החתן והכלה, אז ישמיע הגראמער את חרוזיו הנעימים.

"בצורה כזאת אפשר לסיים את המצוה טאנץ, לא יאוחר משעה אחת אחר חצות, וכולם ייצאו נשכרים ושמחים, וכולם יברכו את המחותנים הנבונים, ובחתונה הקרובה של בן משפחתכם ישיבו לכם כגמולכם הטוב, ולא יהרסו לכם את יום המחרת והכל על מקומו יבוא בשלום ובשמחה."

אם לאחד הקוראים יש רעיון אחר כיצד להתמודד עם נושא זה, נשמח לפרסם זאת מעל במה מכובדת זו.

ביי אונז אלע אויף שמחות.